

SOCIAL OMSORG

Kotte Wennberg

Socialnämnden 2014-05-21

Överenskommelse om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn

Sammanfattning

Behovet av mottagningsplatser i kommunerna är stort och den 5 februari 2010 tecknades en avsiktsförklaring mellan Kommunförbundet Stockholms Län och Länsstyrelsen i Stockholms län där länets 26 kommuner tog ett gemensamt ansvar för att utöka länets platser med drygt 200, så att länet totalt har kunnat erbjuda 340 platser. Detta motsvarade en rimlig andel av totala platsantalet i Sverige och rimligt i förhållande till länets storlek. För närvarande har Stockholms län efter en uppräknings inför 2014 behov av ytterligare 102 platser för ensamkommande barn. Vid framräkningen av behovet av det ökade platsantalet, som gällde inför 2013, har Täby kommun haft ett avtal om åtta asylplatser för ensamkommande barn. Nuvarande uppräknings av fördelning av utökat behov av platser i länet gör att Täby kommun får 12 asylplatser. En uppräknings med fyra platser. Därtill har Täby kommun en separat överenskommelse om platser för barn med uppehållstillstånd och den överenskommelsen gäller sedan den 1 februari 2013.

Vid ett möte med kommunstyrelseordförandena på KSL den 22 maj 2013 presenterade länsstyrelsen en process för att ta fram nya överenskommelser för flyktingmottagandet i länet. Utgångspunkten är ett regionalt perspektiv där samverkan mellan stat och kommuner leder till ett mottagande som svarar mot såväl behoven som respektive kommuns förutsättningar. En viktig utgångspunkt är att mottagandet av flyktingar och ensamkommande barn ska ses som en helhet.

Överenskommelsen om ett utökat antal asylplatser för ensamkommande barn är aktuell för förändring, Överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn (förhandlas av Länsstyrelse men tecknas av Migrationsverket samt respektive kommun).

För Täby kommun är en omförhandling av överenskommelsen gällande asylplatser för ensamkommande barn aktuellt enligt den framtagna processen för överenskommelser. Enligt framräknade länstal är förslaget från länsstyrelsen att

Täby kommun utökar antalet asylplatser för ensamkommande barn med fyra platser till totalt 12 platser.

Därtill kommer de ensamkommande barn som har permanent uppehållstillstånd (PUT) som kommunens tidigare avtal genererat samt att ensamkommande barn som sökt asyl kan få permanent uppehållstillstånd. En separat överenskommelse tecknas för asylplatser, 12 platser och överenskommelsen avses gälla från och med den 1 september 2014.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar för egen del att godkänna förslaget till överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn från Migrationsverket.
2. Socialnämnden uppdrar till socialchefen att underteckna den nya överenskommelsen om fullmäktige så beslutar.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att teckna ny platsöverenskommelse med Migrationsverket enligt framtagna processer för regionalt mottagande om barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn.
2. Överenskommelsen avser "Överenskommelse om asylplatser – stegvis start".
3. Överenskommelsen gäller tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om nio (9) kalendermånader.

Bakgrund

Från den 1 juli 2006 gäller lagändringar om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn, i syfte att förbättra mottagandet. Det innebär att boendet för ensamkommande barn ska tillhandahållas av kommuner.

Årligen kommer ett stort antal barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare till Sverige för att söka asyl, så kallade ensamkommande barn. Migrationsverket har under perioden från den 1 oktober 2012 till och med den 30 september 2013 anvisat 3541 barn till landets kommuner, varav 545 anvisningar till Stockholms län. Täby kommun har under den perioden tagit emot totalt 13 anvisade barn. Detta kan jämföras med 2011 då totalt 2657 barn togs emot i landets kommuner.

När ett barn kommit till Sverige ansvarar Migrationsverket för att barnet så snart som möjligt anvisas till en kommun som svarar för boende och omsorg under den tid som asyl prövas och även tiden efter för de barn som beviljas uppehållstillstånd. Den anvisade kommunen ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som föreskrivs i socialtjänstlagen.

Kommunen ska bland annat:

- Utreda barnets behov och fatta beslut om insatser och placering i lämpligt boende
- Utse en god man
- Se till att barnet får tillgång till skolundervisning

Efter att Migrationsverket beviljat ett asylsökande ensamkommande barn uppehållstillstånd ansvarar vistelsekommunen för fortsatta insatser under barnets uppväxt samt för barnets integration. Under tiden ett ensamkommande barn är asylsökande har Migrationsverket en skyldighet att så snart som möjligt försöka hitta familjemedlemmar till barnet. Om barnet beviljas uppehållstillstånd anses socialnämnden – efter att uppehållstillstånd beviljats – ha en skyldighet att efterforska var barnets familjemedlemmar finns.

Kommuner får statlig ersättning för mottagande av ensamkommande barn såväl under tiden de är asylsökande som tiden efteråt för dem som beviljats uppehållstillstånd.

De kommuner som tecknar överenskommelse med Migrationsverket får en årlig ersättning på 500 000 kronor. Denna ersättnings ska underlätta mottagandet och öka kvalitén på mottagandet. Vidare får kommunen ersättning för skolgång, boende och omvårdnad, ersättning för utredning inför placering och för god man. Kommunen kan också ansöka om ersättning för betydande extraordinära kostnader som kommunen haft.

Täby kommun har sedan den 1 januari 2010 haft en överenskommelse med Migrationsverket. Då hade Täby kommun avtal att ta emot fem ensamkommande barn. När behovet av mottagningsplatserna ökade gjordes en avsiktsförklaring den 5 februari 2010 med de 26 kommunerna i Stockholms län där Kommunförbundet Stockholms län tillsammans med länsstyrelsen kom fram till behovet om att utöka länets platser med drygt 200, så att länet totalt kan erbjuda 340 platser. Detta motsvarar en rimlig andel av totala platsantalet i Sverige och rimligt i förhållande till länets storlek. Behovet av ytterligare asylplatser för målgruppen har kontinuerligt ökat i länet och en utökning av dagens överenskommelser behövs med 102 asylplatser.

Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag för en gemensam regional överenskommelse med en jämnare fördelning av mottagandet mellan länen när det gäller mottagande av ensamkommande barn och mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande. Fördelningen är gjord utefter en basnivå för mottagande och därefter viktat efter invånarantal, andel utrikesfödda och andel egenbosatta.

För Täby kommun innebär det en framräkning av 12 asylplatser för ensamkommande barn. Därtill tillkommer de ensamkommande barn som har permanent uppehållstillstånd (PUT) som kommunens tidigare avtal genererat samt att ensamkommande barn som sökt asyl kan få permanent uppehållstillstånd.

En överenskommelse tecknas för 12 asylplatser avses gälla från och med den 1 september 2014 med stegvis start.

Susanna Kiesel
Tf. Socialchef

Kotte Wennberg
Avdelningschef

Bilaga
Överenskommelse om asylplatser – stegvis start